

ZÁPIS

ze zasedání Pracovní skupiny krajských koordinátorů pro romské záležitosti

ze dne 28. 02. 2019

Úřad vlády ČR, Vladislavova 4, Praha 1, zasedací místnost Forum

Přítomni:

PhDr. Renata Köttnerová (Olomoucký), Bc. Roman Slivka (Jihočeský), Václav Strouhal, DiS. (Liberecký), Božena Filová (Praha), Mgr. Pavel Vaculík (Karlovarský), Michaela Štruncová (Plzeňských), Bc. Štefan Lukáč (Ústecký), Mgr. Anežka Barešová (Královehradecký), Šárka Němečková (Pardubický), Mgr. Lumír Bártů (Vysočina), Mgr. Ondřej Fišer (Jihomoravský), Mgr. Karel Gába (Zlínský), Bc. Peter Hančin (Moravskoslezský)

Omluveni:

Mgr. Cyril Koky (Středočeský)

Hosté:

Radka Jelínková (Pardubický), Zdeněk Guži (člen Rady vlády pro záležitosti romské menšiny), Jiří Koudar (Ministerstvo financí ČR – odbor Mezinárodní vztahy)

Agentura pro sociální začleňování

Miroslava Bobáková, Ph.D.

Kancelář Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

Mgr. Klára Jůnová, Mgr. Zdeněk Doubravský, Tadeáš Mertlík, Mgr. Marianna Juhásová

Program zasedání:

- Zahájení zasedání;
- Informace o personálních změnách Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu rady vlády pro romské menšiny
- Nastavení činnosti a cílů Pracovní skupiny krajských koordinátorů pro romské záležitosti
- Osnova zprávy o stavu romské menšiny za rok 2019
- Zkušenosti z kontrol výkonu přenesené působnosti

- Tvorba akreditovaného vzdělávacího kurzu pro krajské koordinátory a romské poradce, případně pracovníky vykonávající agendu romských záležitostí, financované a odpilované prostřednictvím prostředků Norských fondů
- Podnět pro novelu zákona o obcích
- Dotační program Úřadu vlády ČR - „Podpora koordinátorů pro romské záležitosti“
- Různé a závěr

Zahájení

Jednání zahájila a následně řídila Mgr. Klára Jůnová – Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny. Klára Jůnová přivítala přítomné koordinátory pro romské záležitosti a hosty a představila program jednání, který byl sestaven na základě podnětů od jednotlivých krajských koordinátorů.

Vzhledem k tomu, že od posledního zasedání Pracovní skupiny krajských koordinátorů pro romské záležitosti (dále jen PS KRKO) došlo na některých krajích k obměně na pozici koordinátora (Královehradecký a Pardubický kraj), kteří se PS KRKO zúčastnili poprvé, před vlastním jednáním PS KRKO proběhlo krátké seznamovací kolečko.

Informace o personálních změnách Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny

K. Jůnová informovala o změnách v kanceláři Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen RVZRM):

- Výběrové řízení na vedoucího kanceláře RVZRM bylo ukončeno. Jméno vítězného uchazeče bude koordinátorům sděleno po jeho jmenování do funkce.
- Metodické vedení krajských koordinátorů bude zajišťovat nový pracovník Tadeáš Mertlík.

PhDr. Renata Köttnerová informovala, že členové RVZRM požadovali na posledním zasedání RVZRM rozšíření kanceláře RVZRM o 2 zaměstnance (stav k 31. 12. 2018), není pravděpodobné, že bude této žádosti vyhověno.

Nastavení činnosti a cílů Pracovní skupiny krajských koordinátorů pro romské záležitosti

K. Jůnová informovala, že na jednání RVZRM byla projednávána otázka činnosti PS KRKO. Pracovní skupina byla zřízena dne 29. dubna 2015 Výborem pro spolupráci se samosprávami.

Občanská část RVZRM souhlasila, aby předsedou PS KRKO byl jmenován V. Strouhal, krajský koordinátor Libereckého kraje. Následně však bylo zjištěno, že jeho jmenování by bylo v rozporu se současným zněním STATUTU RVZRM (čl. 9 *Pracovní skupiny: (2) O zřízení, zrušení a složení pracovní skupiny rozhoduje předseda Rady, zpravidla na návrh členů Rady. Vedoucím pracovní skupiny může být pouze člen Rady nebo pracovník kanceláře Rady. K práci v pracovní skupině mohou být přizváni i externí spolupracovníci.*). Proto je zapotřebí provést aktualizaci tohoto dokumentu nebo nalézt jiné řešení vedení PS KRKO.

Členové PS KRKO navrhuji do STATUTU RVZRM: doplnit "...v případě pracovní skupiny krajských koordinátorů pro romské záležitosti může být vedoucím některý z krajských koordinátorů pro romské záležitosti."

Dále byli členové PS KRKO informováni, že pravděpodobně dojde ke zrušení „Výboru pro spolupráci se samosprávami“ a naopak zřízení nového „Výboru pro naplňování strategie romské strategie“. Na základě těchto změn je tak navrženo, aby PS KRKO byla nadále zřizována přímo pod RVZRM. **Tyto návrhy budou projednány na příštím jednání RVZRM.**

Usnesení č. 1/19:

Pracovní skupina krajských koordinátorů pro záležitosti romské menšiny

I. bere na vědomí

- a) informaci o plnění jednotlivých usnesení přijatých na jednáních Rady?

II. doporučuje

- a) předsedovi RVZRM, aby byl předsedou pracovní skupiny krajských koordinátorů jmenován Václav Strouhal, DIS., krajský koordinátor pro romské záležitosti Libereckého kraje.

Hlasování a návrhu usnesení č. 1/2019:

PRO: 12	PROTI: 0	ZDRŽEL SE: 1	VÝSLEDEK: přijato
---------	----------	--------------	--------------------------

Dále bylo diskutováno nastavení činnosti a cílů PS KRKO. V současné době jsou členy PS KRKO pouze krajské koordinátory pro záležitosti romské menšiny (14). Jako stálí hosté se jednání zpravidla účastní zástupci Agentury pro sociální začleňování a členové RVZRM. K jednotlivým bodům programu zasedání mohou být dále přizváni také zástupci jednotlivých institucí.

PS KRKO ustanovila také harmonogram zasedání. Jednání by měla probíhat čtvrtletně, tj. minimálně 4x ročně, v případně potřeby je možné svolat mimořádné zasedání.

Následně proběhla diskuse na téma, jakým směrem by se činnost PS KRKO měla ubírat. Dle V. Strouhala by se při nastavování cílů PS KRKO měli její členové zaměřit na nastavení cílů z hlediska krátkodobého, střednědobého a dlouhodobého.

Ze strany koordinátorů jasně zaznělo, že z jejich strany byla navržena již řada zajímavých vizí, ale převážná většina jich nebyla akceptována či dotažena do zdárného konce.

PhDr. R. Köttnerová doplnila, že za nezbytné je mimo jiné považováno i propojení aktivit RVZRM a Agentury pro sociální začleňování a dále také předávání informací z Kanceláře RVZRM. Dle V. Strouhala není doposud nastaven žádný komunikační systém, který by jednotlivá místa efektivně propojoval. Ze strany Bc. P. Hančín padl návrh, že by ze strany ÚV ČR bylo vhodné zhotovit po vzoru Libereckého kraje komunikační a informační portál.

PhDr. R. Köttnerová a V. Strouhal považují za nejefektivnější komunikační prostředek Facebook. Ucelenou uzavřenou skupinu v současné době má Rada vlády pro záležitosti romské menšiny za občanskou část <https://www.facebook.com/groups/279226802764502/>. O přístup do této skupiny lze prostřednictvím této stránky požádat. Někteří koordinátoři však tuto komunikaci nemohou využívat, neboť na jejich pracovištích jsou tyto sociální sítě ze strany zaměstnavatele zablokovány.

Další navrhovaná témata pro jednání PS KRKO byla:

- koordinace státní politiky v oblasti sociální začleňování
- strukturální zařazení pozice krajských koordinátorů
- tvorba sítě romských poradců, jednotné nastavení jejich podpory, včetně jejich jednotného vzdělávání formou akreditovaných kurzů realizovaných pro celé území ČR např. Institucí pro veřejnou správu ve vzdělávacím středisku Benešov.

Vzhledem k tomu, že se jedná o velmi důležité téma, která nelze zodpovědně nastavit během časově omezeného jednání, bude ještě předmětem mailové komunikace mezi jednotlivými krajskými koordinátory.

Úkoly plynoucí z toho bodu jednání:

1. zahájit komunikaci s krajskými koordinátory pro nastavení cílů PS KRKO

Zodpovídá: V. Strouhal

Termín: průběžně

2. informovat vedení krajů, potažmo krajské koordinátory o jmenování nového vedoucího kanceláře Rady vlády pro romské záležitosti

Zodpovídá: kancelář RVZRM

Termín: ihned po jmenování

3. informovat krajské koordinátory o změně STATUTU RVZRM a případného jmenování V. Strouhala na pozici předsedy PS KRKO

Zodpovídá: kancelář RVZRM

Termín: 31. května 2019

4. v rámci RVZRM nastavit komunikaci mezi RVZRM, jednotlivými výbory, pracovními skupinami a dalšími spolupracujícími subjekty, včetně veřejnosti.

Zodpovídá: kancelář RVZRM ve spolupráci se všemi organizačními složkami
RVZRM

Termín: 31. prosinec 2019

Osnova Zprávy o stavu romské menšiny za rok 2019

PhDr. R. Köttnerová informovala o jednání RVZRM, kde toto téma bylo rovněž prezentováno. Závazná osnova pro zpracování tohoto dokumentu za rok 2018, její pozdní doručení krajům a nemožnost získávání relevantních informací se staly opakovanou kritikou. Zejména se jedná o nepředávání informací GŘ ÚP, které brání krajským pobočkám, aby byly KRKO předávány kvalifikované a tedy neadresné informace z oblasti zaměstnanosti, které jsou v osnově požadovány.

Bc. P. Hančín zpracoval k tomu téma stanovisko (příloha č. 1). A následně K. Jůnová informovala, že v dalších letech již nebude tato forma osnovy používána.

Koordinátoři v rozsáhlé diskusi konstatovali, že toto téma bylo předmětem nespočetně jednání, přinejmenším od roku 2010. Např. již v zápise ze dne 13. prosince 2013 je zaznamenáno ze strany bývalé krajské koordinátorky Jihomoravského kraje: „*Doporučuje zjednodušit strukturu závěrečné zprávy. Je složitá a zatěžující. Doporučuje jí rozdělit – co mohou koordinátoři udělat sami, co ve spolupráci s obcemi a co ve spolupráci s ostatními institucemi.*“

Ze strany kanceláře RVZRM bylo vždy přislíbeno, že osnova bude přepracována, ale vždy proběhly pouze kosmetické úprava či vyjmutí některých dotazů, které nezměnily charakter osnovy.

Koordinátoři navrhují, aby do konce června 2019 bylo uspořádáno dvoudenní výjezdní zasedání krajských koordinátorů, jehož programem by byla tvorba osnovy pro vypracování zprávy o stavu romské menšiny za rok 2019.

Úkoly plynoucí z toho bodu jednání:

1. prověřit možnost uspořádat dvoudenní zasedání PS KRKO

Zodpovídá: kancelář RVZRM

Termín: 31. března 2019

2. prověřit možnost uspořádání dvoudenního zasedání PS KRKO v jejich kraji (ubytování, stravování, malá zasedací místnost). Náklady by si hradili jednotliví koordinátoři sami.

Zodpovídá: krajské koordinátoři

Termín: 31. března 2019

Zkušenosti z kontrol výkonu přenesené působnosti

Bc. Š. Lukáč vnesl dotaz, zdali je v souvislosti se zabezpečením kontroly výkonu přenesené působnosti ve vztahu k dodržování ustanovení § 6 odst. 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, nutné splňovat zvláštní odbornou způsobilost dle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a dále z vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů. Dále uvedl, že zkoušku zvláštní odborné způsobilosti doposud nemá, a vzhledem k tomu, že v druhé polovině tohoto roku by měla být zahájena kontrolní činnost v Ústeckém kraji, je otázkou, zdali vůbec s kontrolou může začít.

V současné době existuje vyjádření Ministerstva vnitra ČR z roku 2016 (viz příloha 2), které sice uvádí, že pro výkon agendy koordinátora pro záležitosti romské menšiny není zvláštní odborná způsobilost nutná, nicméně o kontrolách se vyjádření nezmiňuje. Z tohoto důvodu se Bc. Štefan Lukáč obrátil na Kancelář RVZRM se žádostí o zajištění stanoviska MV ČR, ve kterém bude jednoznačně uvedeno, zda krajsí koordinátoři musí v souvislosti se zabezpečením kontroly výkonu přenesené působnosti ve vztahu k dodržování ustanovení § 6 odst. 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, splňovat zvláštní odbornou způsobilost dle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a dále z vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů.

Mgr. K. Jůnová se s tímto dotazem již obrátila na MV ČR s požadavkem, aby bylo k tomuto dotazu zasláno písemné stanovisko.

PhDr. R. Köttnerová dále uvedla, že ve většině krajů jsou kontroly prováděny společně s kontrolami výkonu sociální práce. I když od roku 2016 existuje metodika vydaná ÚV ČR, je problémem jistá „neuchopitelnost“ pozice romského poradce. U sociálních pracovníků jsou jednoznačně dána kritéria oblasti, které jsou kontrolovatelné, v právních normách jsou stanoveny úkoly, které musí splňovat – vzdělání, průběžné vzdělání, standardizované záznamy apod.

Úkoly plynoucí z toho bodu jednání:

1. Po obdržení stanoviska MV ČR k zabezpečením kontroly výkonu přenesené působnosti ve vztahu k dodržování ustanovení § 6 odst. 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, zaslat toto stanovisko vedení krajů, potažmo krajským koordinátorům.

Zodpovídá: kancelář RVZRM

Termín: 30. červen 2019

2. V případě, že ze stanoviska vyplyne, že při zabezpečení kontroly výkonu přenesené působnosti ve vztahu k dodržování ustanovení § 6 odst. 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, je nutné splňovat zvláštní odbornou

způsobilost dle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a dále z vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů, provést revizi „Metodiky k zabezpečení kontroly výkonu přenesené působnosti“.

Zodpovídá: kancelář RVZRM

Termín: 31. prosince 2019

Tvorba akreditovaného vzdělávacího kurzu pro krajské koordinátory a romské poradce, případně pracovníky vykonávající agendu romských záležitostí, financované a odpilotované prostřednictvím prostředků Norských fondů

K projednávání tohoto bodu programu byli přizváni Jiří Koudar (Ministerstvo financí ČR – odbor Mezinárodní vztahy), Mgr. Zdeněk Doubravský a Mgr. Marianna Juhásová.

M. Juhásová informovala o stavu příprav výzev z Norských fondů., kde jednou z programových oblastí bude: „Začleňování Romů a posilování jejich postavení“.

Základní podporované aktivity by v rámci těchto výzev měly být:

- zakládání romských platforem
- budování kapacit romských poradců
- školení zaměstnanců obecních a krajských úřadů
- tvorba motivačních prázdninových programů a mimoškolních oblastí
- posilování spolupráce školy s rodinou

Bližší informace tvoří příloha č. 3 tohoto zápisu.

Podle názoru KRKO by bylo třeba vytvoření akreditovaného vzdělávacího kurzu pro celou ČR, a to i z pohledu udržitelnosti a ekonomičnosti. Problémem je, že oprávněným žadatelem o podporu z Norských fondů může být podle návrhu výzvy pouze kraj nebo obec s rozšířenou působností. Projektovými partnery dále mohou být např. vysoké školy, výzkumné instituce, NNO. Doporučením ze strany KRKO také je, aby případným oprávněným partnerem byla také Asociace krajů, a to proto, aby byla zajištěna celorepubliková působnost.

Podnět pro novelu zákona o obcích

PhDr. R. Köttnerová informovala, že v roce 2016 a 2018 byl opakovaně řešen problém, kdy v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, není explicitně uvedena povinnost u obcí s rozšířenou působností (ORP) zřídit pozici romského poradce/pracovníka zajišťujícího integraci příslušníků romské menšiny. Na RVZRM byl zvažován podnět, aby byl tento zákon

novelizován a analogicky jako u zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, byla do zákona vložena věta „...zřizuje funkci romského poradce/ pracovníka zajišťujícího integraci romské menšiny“. Z následné diskuze však vyplynulo, že je vysoce nepravděpodobné, že by k tomu kroku vláda přistoupila.

Dále bylo doporučeno, aby ÚV ČR ověřilo možnost novely zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin. Ustanovení § 6 odst. 8 zákona tohoto zákona, ukládá obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností ve svém správním obvodu plnit úkoly napomáhající výkonu práv příslušníků romské komunity a integraci příslušníků romské komunity do společnosti. I do tohoto zákona, by bylo vhodné vložit doplnění: „...za tímto účelem zřizuje funkci romského poradce/ pracovníka zajišťujícího integraci příslušníků romské menšiny“.

K. Jůnová zmínila, že novela tohoto zákona by byla vhodná i z dalších důvodů, např. neodpovídá aktuálnímu stavu dotačních titulů. Dále přítomné informovala, že prověří uvedenou možnost novelizace zákona.

Dotační program „Podpora koordinátorů pro romské záležitosti“

Mgr. K. Jůnová uvedla, že v nejbližší době bude krajům rozeslána Výzva k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a následně také rozhodnutí o poskytnutí dotace, jehož součástí budou přesně nastaveny sledované indikátory (počet porad, počet kontrol apod.). Z výzvy k podání žádosti a následně také rozhodnutí o poskytnutí dotace vyplývá, že nedodržení stanovených indikátorů může dojít k sankci ze strany poskytovatele. V průběhu roku však lze, v odůvodněných případech (např. dlouhodobá nemoc), žádat o změnu rozhodnutí.

K tomuto tématu proběhla krátká diskuse, zda by bylo možné, aby pozice krajských koordinátorů mohla být financována, jako jiní zaměstnanci krajský úřadů, kteří zastávají výkon přenesené působnosti, přímo z rozpočtu kraje.

Mgr. K. Jůnová uvedla, že bez dotačního programu by kancelář RVZRM nemohla pravděpodobně vykonávat metodickou podporu krajským koordinátorů.

V. Strouhal doplnil, že již v roce 2014 bylo financování KRKO projednáváno na Ministerstvu financí ČR. Z tohoto jednání byl pořizen písemný záznam (příloha č. 4) s následujícími závěry:

1. Ze strany MF ČR není problém tento systém změnit. Jednalo by se o zaslání financí krajům v rámci státního rozpočtu formou příspěvku na výkon státní správy.
2. Zástupci Úřadu vlády mají obavu, že v případě zrušení dotačního programu na koordinátory, by krajské úřady tuto pozici zrušily. Toto tvrzení je však z pohledu zástupců krajů liché. Jak bylo řečeno, pozice koordinátora se zřizuje na základě zákona o krajích.

3. Dotační program by měl projít revizí, provést analýzu situace pozice koordinátorů na jednotlivých krajích.
4. Na základě analýzy projednat upevnění pozice koordinátorů a jejich financování na jednání Asociace krajů.

Různé a závěr

Jednání se zúčastnil člen RVZRM pan Zdeněk Guži, který představil činnost Pracovní skupiny pro bezpečnost. Jejich záměrem je vytvořit akreditovaný kurz pro Romy ve věku 18 – 30 let, který by je připravil na přijetí k PČR.

Zapsal:

Václav Strouhal, DiS.